

Tanítási tervezet

I. Alapadatok

Az óra időpontja: 2016. április 16.

Az iskola megnevezése: ELTE Trefort Ágoston Gyakorló Gimnázium

Az iskola címe: 1088, Budapest Trefort utca 8.

Osztály: 7. c

Tanít: Visy István

A témakör megnevezése: Afrika és Amerika földrajza

A tanítási egység címe: **A dél-amerikai országok gazdaságföldrajza II.**

II. Az óra típusa: Ismereteket elmélyítő és új ismereteket feldolgozó óra.

Munkaforma: Egyéni munka, csoportmunka és frontális osztálymunka.

III. Tantervi követelmények

1. A tanítási óra oktatási célja:

- Az Andok függőleges földrajzi övezetességének a megismerése, összefüggésben a vízszintes földrajzi övezetességgel.
- A függőleges és vízszintes földrajzi övezetesség természetföldrajzi összetevői összefüggéseinek a felismerése a társadalmi-gazdasági összetevőivel.
- Az Andok társadalmi-gazdasági képének összefüggése a Föld fejlődéssel és az emberiség történeti folyamataival.
- Az Andok országai világgazdasági szerepének összehasonlítása tanult más amerikai országokkal.

2. A tanítási óra nevelési célja:

- Családi életre nevelés más kultúrákban levő életmódok megismerésével.
- Környezeti nevelés az Andok függőleges földrajzi övezetei gazdasági hasznosításának a megismerésével.

3. A tanítási óra képzési célja:

- A táj és az országcsoportok jellemzési algoritmusának fejlesztése, ezáltal önálló, logikus gondolkodás fejlesztése.
- Térszemlélet és a szemléleti térképolvasás képességének fejlesztése.
- Kritikai gondolkodás fejlesztése a természet- és társadalom- ill. gazdaságföldrajzi összefüggések feltárásával.

4. Oktatási követelmények:

Új fogalmak: a természetes növénytakaró és a mezőgazdaság magassági övei, inkák (bennszülött), puna, páramó, kokacserje, emberfajta monokultúra, tipikus táj (ültetvény). Az Andok országai és fontosabb városaik.

Megerősítendő fogalmak: Vízszintes és függőleges földrajzi övezetesség. Földrajzi övezet és öv. Éghajlat (egyenlítői, szavanna, forró övezeti sivatagi, mediterrán, óceáni). Monokultúra, emberfajta. Gazdasági befolyás (USA). Andok.

- 5. Kiemelt tevékenységek:** kérdve kifejtés, frontális magyarázat, a latin-amerikai városok szerkezetének és a mezőgazdaság magassági öveinek megismerése egyéni és csoportmunkában.

IV. Tantárgyi koncentráció

Belső koncentráció: a földrajzi övezetesség, a gazdaság alapjai, a külső és a belső erők.

Külső koncentráció:

- fizika: a külső és belső erők.
- hit- és erkölcsstan: az ősi kultúrák vallásai.
- történelem: Amerika felfedezése, gyarmatosítása, függetlensége. A világgazdaság hierarchikus tagolódása.
- biológia: Amerika természetes növény- és állatvilága.

V. Szemléltető eszközök:

- falitérkép: Dél-Amerika
- vetített vázlat és képek
- táblai rajz, folyamatábrák.
- kiadott tanulói szemelvények a mezőgazdaság és a természetes növényzet magassági öveihez és a latin-amerikai városok szerkezetének feldolgozásához.
- Mészárosné Balogh Ágnes: Képes földrajzi atlasz 5-10. osztályosok számára. Mozaik Kiadó.
- Dr. Jelenszky Fábán Ildikó, Láng György, Ütőné Visi Judit: Földrajz 7. – Földünk és környezetünk — Kontinensek földrajza. Műszaki Kiadó.

VI. Az óra részletes terve

<i>Idő</i>	<i>Az óra menete</i>	<i>Didaktikai mozzanat</i>	<i>Didaktikai módszer</i>	<i>Eszköz</i>
1'	1. Az óra szervezése: jelentések, adminisztráció			
5'	2. Ellenőrzés			
	A tananyag témájának felvezetése a már tanult latin-amerikai ország, Mexikó földrajzának ismétlésével. <ul style="list-style-type: none"> – Mi vonzotta a gyarmatosítókat Latin-Amerikába? – Mi volt az oka a spanyol és a portugál gyarmatosítók területi 	Ellenőrző	Ellenőrzés az egész osztályban	

5'	<p>elkülönülésének Latin-Amerikában?</p> <ul style="list-style-type: none"> – Milyen emberfajták vannak jelen Mexikóban? Mivel magyarázható az ő jelenlétük? – Mexikó társadalmi-gazdasági életének melyek az alapjai? – Milyen területiség jellemző erre? 	rögzítés	(nem jegyre)	
10'	3. Az Andok társadalmi-gazdasági képének magyarázata a Föld felszínfejlődésével és az emberiség történeti folyamataival.			
8'	<p>Az Andok kialakulásának rövid magyarázata, természetföldrajzi jellemzőinek tömör összefoglalása. Vízszintes tagolódása. Tértagoló szerepe (parti sáv, hegyvidék, hegyláb+síkság)</p>	<p>Tényanyag-biztosítás és feldolgozás</p>	<p>Frontális osztálymunka</p>	<p>Vetített vázlat és képek</p>
10'	<p>Az ősi kultúrák jelentősége és a gyarmatosítók tevékenysége.</p>	<p>Érdeklődés felkeltése</p>	<p>Kérdve kifejtés</p>	<p>(táblai magyarázat)</p>
15'	4. Az Andokban élő emberfajták, a népesség demográfiai szerkezetének és folyamatainak a bemutatása.			
15'	<p>Az itt élő emberfajták eredetének, társadalmon belüli helyzetének összefüggései a történeti folyamatokkal. A magas természetes szaporodás okai.</p>	<p>Tényanyag biztosítás és feldolgozás</p>	<p>Frontális osztálymunka</p>	<p>Vetített vázlat és képek</p>
25'	5. A természetes növényzet és a mezőgazdaság magassági övei az Andokban, összefüggésben a vízszintes földrajzi övezetességgel.			
	<p>A magassági övek feldolgozása csoportban. Forró öv, mérsékelt öv, hűvös öv és hideg öv. A magassági övek mezőgazdaságának és természetes növénytakarójának a feldolgozása egyénileg a szöveg alapján, majd hármasával megbeszéljük a munkájukat, mely során egy táblázatot töltenek ki.</p>	<p>Feladatkijelölés</p> <p>Tényanyag biztosítás és feldolgozás</p>	<p>Tanári közlés</p> <p>Egyéni és csoportmunka</p>	<p>kiadott szemelvény</p>

25'	Egy ábra is rendelkezésre áll a mellékletben, amelyen a magassági övek szerepelnek. Végül a tanárral is megbeszéljük. A feladatlap tartalmaz egy részt, ami a termesztett növények termesztési helyének és az adott öv természet- és társadalomföldrajzi sajátosságait vizsgálhatja.	Alkalmazó rögzítés Ellenőrző rögzítés		ábra és táblázat
35'	6. Az Andok településrendszerének és a városai szerkezetének bemutatása			
28'	Az Andok part menti és hegyvidéki városainak eredete, gazdasági szerepe. A városok szerkezetének feldolgozása. A kiadott szemelvény alapján a latin-amerikai városszerkezet megismerése. Az egyes városrészek jellemzőinek megismerése. A feldolgozás egyénileg történik, majd hármassával megbeszéljük a munkájukat. A tanár végezetül egyeztet a megoldásokat.	Tényanyag biztosítás és feldolgozás Feladatkijelölés Tényanyag biztosítás és feldolgozás Alkalmazó rögzítés Ellenőrző rögzítés	Frontális munkaforma. Tanári közlés Egyéni és csoportmunka	Kiadott szemelvény, ábra és táblázat
35'				
43'	7. Az Andok társadalmi-gazdasági élete alapjainak bemutatása			
	A mezőgazdaság magassági övei alakulási sajátosságai kapcsán az egyes országok mezőgazdasági profiljának a bemutatása. Az egyes termékek világgazdasági jelentőségének bemutatása. A bányászat szerepe az országok gazdasági életében. Az előforduló ásványkincsek és nyersanyagok előfordulásának magyarázata és a kitermelt nyersanyagok sorsa. Az ipari profil kialakításának világgazdasági és	Tényanyag-biztosítás és feldolgozás Alkalmazó rögzítés Érdeklődés-	Frontális osztálymunka Kérdve kifejtés	Vetített vázlat és képek térkép (táblai magyarázat)

43'	nemzetgazdasági összefüggései. Az idegenforgalom lehetőségeinek és az országok ingatag belpolitikai helyzetének összefüggései.	fenntartás		
44'	5. Értékelés Az osztály munkájának értékelése.	Értékelés	Tanári közlés	
44,5'	6. A házi feladat kijelölése Dél-Amerika társadalmi, gazdasági képe (55.-56. oldal)	Feladat kijelölés	Tanári közlés	Tankönyv, térkép, jegyzet.
45'	7. Az óra befejezése: felállás, teremrend			